

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

ÜÇÜNCÜ DAİRE

RIZA DİNÇ V. TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru No. 42437/98)

KARAR

STRAZBURG

28 Ekim 2004

KESİN

02/02/2005

Bu karar Sözleşmenin 44. maddesi 2. fıkrasında belirtilen koşullarda kesinleşecektir. Ancak şekli düzeltmelere tabi olabilir.

Rıza Dinç v. Türkiye davasında,

Başkan,

G. RESS

Yargıçlar,

I. CABRAL BARRETO,

R. TÜRMEEN,

J. HEDIGAN,

M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

H.S. GREVE,

K. TRAJA,

ve

Daire Yazı İşleri Müdürü

V. BERGER'in

Katılımıyla toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Daire) ("Mahkeme") 13 Mart 2003 ve 7 Ekim 2004, tarihlerinde kapalı oturumda gerçekleştirdiği müzakereler sonucunda 7 Ekim 2004 tarihinde aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Davanın temelinde, bir Türk vatandaşı olan başvuran Rıza DİNÇ'in ("başvuran") Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı, 15 Haziran 1998 tarihinde, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na ("Komisyon") başvurmak suretiyle İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") eski 25. maddesine göre yönelttiği bir başvuru bulunmaktadır (No. 42437/98).

2. Başvuran İstanbul Barosuna bağlı Avukat F. Karakaş tarafından temsil edilmiştir. Türk hükümeti (“Hükümet”) Mahkeme önünde sürdürülen yargılamada temsilci atamamıştır.

3. Başvuru 11. Protokolün yürürlüğe girdiği tarih olan 1 Kasım 1998 tarihinde Mahkemeye tevdi edilmiştir (11 No.lu Protokolün 5. maddesinin 2. fıkrası).

4. Başvuru Mahkemenin üçüncü dairesine tevzi edilmiştir (İçtüzüğün 52. maddesinin 1. fıkrası). Bu daire bünyesinde davayı incelemekle görevli heyet (Sözleşmenin 27. maddesinin 1. fıkrası) İçtüzüğün 26. maddesinin 1. fıkrasına göre oluşturulmuştur.

5. Mahkeme 1 Kasım 2001 tarihinde dairelerin oluşumunu değiştirmiştir (İçtüzüğün 25. maddesinin 1. fıkrası). İşbu başvuru oluşumu bu şekilde değiştirilen üçüncü daireye tevzi edilmiştir (52. maddenin 1. fıkrası).

6. Daire 13 Mart 2003 tarihli kararıyla başvurunun kabul edilmesine karar vermiştir.

OLAYLAR

I. DAVANIN KENDİNE HAS KOŞULLARI

7. Başvuran 1963 doğumlu olup, İstanbul’da ikamet etmektedir.

8. PRK/Rızgari (Kürdistan Kurtuluş Partisi / Kurtuluş) adlı yasadışı bir örgüte karşı 1 Ekim 1994 tarihinde yapılan bir operasyon sırasında başvuran ve S.Y adlı bir kişi Mersin Emniyet Müdürlüğü, Terörle Mücadele Şubesi tarafından gözaltına alınmıştır.

9. Gözaltı sırasında başvuran avukat yardımından yararlanmamıştır.

10. Başvuran 12 Ekim 1994 tarihinde polis tarafından sorgulanmıştır. Başvuran ifadesinde avukat olduğunu ve başka birçok kişi ile birlikte *Komal*

Yayınevi (Komal Yayın dağıtım limited şirketi) adlı bir yayıncılık ve dağıtım şirketi kurduğunu söylemiştir. Başvuran *Sterka Rızgari* adlı derginin ilk üç sayısının yayınlanmasından sonra, tutuklu olan ortaklarından birisi R.M adlı kişinin tavsiyesi üzerine S.Y adlı kişiyi dergiye muhabir olarak işe almak üzere Mersin'e geldiğini ifade etmiştir.

11. Aynı gün düzenlenen S.Y. ile yüzleştirme tutanağında başvuran PRK/Rızgari üyesi olmadığını, avukatlık yaptığını, *Komal Yayınevi*'nin ortağı olduğunu ve *Sterka Rızgari* adlı dergiyi yayınladığını beyan etmiştir. Başvuran masum olduğunu ve S.Y. ile yayınladığı dergi için kendisine muhabirlik teklif etmek üzere buluşmak için Mersin'e geldiğini söylemiştir. S.Y. ise bu beyanları reddetmiş, R.M. adlı kimseyi tanımadığını ve muhabir olmak üzere hiçbir teklif almadığını beyan etmiştir. S.Y. işvereni F.A. adlı kişinin isteği üzerine kendisine telefonla ulaşacak olan bir kişiye, yani başvurana, içinde ne olduğunu bilmediği bir çantayı teslim etmek üzere Mersine geldiğini ifade etmiştir. S.Y. aynı zamanda M.Ş.K. adlı kişinin evinde bulunan bir bilgisayar işverenine götüreceğini ve başvuran ile F.A. arasındaki ilişkinin mahiyetini bilmediğini ifade etmiştir.

12. Mersin Emniyet Müdürlüğü 13 Ekim 1994 tarihli fezleke ile Cumhuriyet Savcılığından başvurana ve diğer kişilere karşı yasa dışı örgüte üye olmaktan kamu davası açılmasını talep etmiştir.

13. Cumhuriyet Savcısı tarafından 14 Ekim 1994 tarihinde başvuranın ifadesi alınmıştır. Başvuran gözaltında verdiği ifadesini ve 12 Ekim 1994 tarihli yüzleştirme tutanağındaki beyanlarını tekrar etmiştir. Öte yandan başvuran S.Y. ile örgüt adına buluşmak için gelmediğini, gözaltına alındığından itibaren kötü muameleye maruz kaldığını ve S.Y. ile yapılan yüzleştirme ile ilgili tutanağın zorla kendisine imzalatıldığını beyan etmiştir. Başvuran aynı zamanda ifadesinin altına yazılan "hiçbir manevi baskı veya zorlama olmaksızın serbest irade ile alınan beyanların doğruluğu" şeklindeki ibareyi kabul etmediğini belirtmiştir.

14. Aynı gün başvuran hakim tarafından sorgulanmış, masum olduğunu ifade etmiş, daha önceki beyanlarını tekrar etmiş ve gözaltında iken ifadesinin zorla alındığını beyan etmiştir. Hakim başvuranın tutuklanmasına karar vermiştir.

15. Başvuranın gözaltına alınması ile ilgili belirsiz bir tarihte sorumlu polislerin istinabe yoluyla ifadelerine başvurulmuştur.

16. 24 Kasım 1994 tarihinde Savcılık tarafından F.A.'nın ifadesi alınmıştır. [F.A.] polis tarafından gözaltına alınan İ.A.'nın kardeşi olduğunu, kendisini yaklaşık iki ay önce Ankara'da gördüğünü ve ondan iki koli ve bir çantayı Mersine getirmesini istediğini beyan etmiştir. Bu malları akrabası olan M.Ş.K.'ya teslim ettiğini, daha sonra kardeşinin kendisinden habersiz PRK/Rızgari üyesi olduğunu öğrendiğini ve içinde bilgisayarların da bulunduğu söz konusu malların bu yasadışı örgüt için getirildiğini öğrendiğini ifade etmiştir.

17. Ceza Kanununun 168. maddesi ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 5. maddesine dayanarak, Konya Devlet Güvenlik Mahkemesi ("Devlet Güvenlik Mahkemesi") savcısı başvuran aleyhine 30 Aralık 1994 tarihli iddianame ile PRK/Rızgari üyesi olduğu ve özellikle *Komal* yayınevi gibi paravan şirketler kurduğu ve örgütün propagandasını yapmak ve örgüte maddi destek sağlamak amacıyla yayıncılık ve dağıtımcılık yaptığı ve nihayet *Sterka Rızgari* dergisindeki faaliyetleri suçlamasıyla ceza davası açmıştır.

18. Başvuran 11 Nisan 1995 tarihinde serbest bırakılmıştır.

19. Başvuran 19 Aralık 1995 tarihinde Devlet Güvenlik Mahkemesi önünde savunma yapmıştır. Başvuran *Sterka Rızgari* dergisinin örgütün yayın organı olmadığını; F.A.'yı avukatlığını yaptığı için tanıdığını; hakkında açılan davanın siyasi amacı olan bir dava olduğunu beyan etmiştir. Başvuran gözaltında alınan ifadesinin doğru olduğunu kısmen kabul etmiş ve polisin özellikle S.Y. ile yüzleştirme ve çantaların taşınması ile ilgili yanlış beyanları tutanağa geçirdiğini belirtmiştir. Başvuran savcılıkta ve

hakim huzurunda verdiği beyanlarını ise kabul etmiş, dergisinin amacının Güneydoğu Anadolu ile ilgili resmi ideolojiyi eleştirmek ve Kürt sorununa değinmek olduğunu ifade etmiştir.

20. Devlet Güvenlik Mahkemesi başvuranı Ceza Kanununun 168. maddesinin 2. fıkrasına ve 3713 sayılı Kanunun 5. maddesine dayanarak ve hafifletici sebepleri de dikkate alarak, PRK/Rızgari üyesi olmaktan on iki yıl altı ay ağır hapis cezasına mahkûm etmiştir. Devlet Güvenlik Mahkemesi gerekçesinde başvuranın PRK üyesi olmadığı; diğer sanık S.Y. ile buluşmasının örgüt ile ilgisi olmadığı; kendisi ile ortağı R.M.'nin isteği üzerine ve *Sterka Rızgari* dergisinde çalışmak üzere iş teklifi yapmak amacıyla buluştuğu yönündeki savunmasının içeriğine atıf yapmıştır. Devlet Güvenlik Mahkemesi, S.Y.'nin savcılıkta ve hâkim önündeki F.A.'nın talebi üzerine başvuran ile kendisine müsadere edilen malları teslim etmek üzere buluştuğunu beyan ettiğini vurgulamıştır. Ardından Devlet Güvenlik Mahkemesi gerekçesinde [şu şekilde karar vermiştir], her ne kadar sanık S.Y. daha sonradan önceki ifadelerinden vazgeçerek başvuranla *Sterka Rızgari* dergisinde muhabir olarak çalışmak üzere buluştuğunu beyan etmişse de, S.Y.'nin ifadelerini bu şekliyle dikkate almayacağını, zira bu ifadelerin başvuranın yasa dışı örgüt ile olan bağlantısını inkar amacıyla yapılan beyanlar olduğu ifade edilmiştir. İstinabe yoluyla alınan R.M.'nin ifadeleri için de Devlet Güvenlik Mahkemesi bunların da başvuranın yasa dışı örgüt ile bağlantısını inkar etmek için kullanılan ifadeler olduğuna ve dolayısıyla R.M.'nin bu ifadelerinin de dikkate alınmayacağına karar vermiştir. Öte yandan Devlet Güvenlik Mahkemesi, devletin üniter yapısını bozmak amacıyla olan PRK/Rızgari örgütünün ideolojisini ve bakış açısını benimseyen başvuranın *Sterka Rızgari* dergisi ve *Komal* yayınevi sahibi sıfatıyla bu yayınların söz konusu yasa dışı silahlı örgütün resmi yayın organı olduğunu gösterdiğini ifade etmiştir. Devlet Güvenlik Mahkemesi daha sonra örgütün kurucusu olan R.M.'nin ifadesinde başvuranın örgüt ile olan ilişkilerinin bir yayınevi kurmak şeklinde olduğunu ve başvuranın

Sterka Rızgari dergisi ve *Komal* yayınevinde yaptığı yasal faaliyetlerin bu çerçevede faaliyetler olduğunu beyan ettiğini kaydetmiştir.

21. Belirsiz bir tarihte başvuran söz konusu kararı temyiz etmiştir. Başvuran 3 Kasım 1997 tarihli Yargıtay’a sunduğu savunma amaçlı ek temyiz dilekçesinde ise başka bazı talepler ile birlikte duruşma yapılmasını da talep etmiştir.

22. Yargıtay 2 Aralık 1997 tarihli ve 17 Aralık 1997 tarihinde açıklanan kararı ile ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK KURALLARI VE UYGULAMASI

23. 1. Başvuru ile ilgili iç hukuk kuralları ve uygulaması Mahkemenin *Özel v. Türkiye* (No. 42739/98, §§ 20-21, 7 Kasım 2002) ve *Gençel v. Türkiye* (No. 53431/99, §§ 11-12, 23 Ekim 2003) kararlarında açıklanmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞMENİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

24. Başvuran, kendisini yargılayan ve mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi heyetinde bir askeri hakim bulunması dolayısıyla bu mahkemenin “bağımsız ve tarafsız” bir mahkeme olarak kabul edilemeyeceğini ileri sürmektedir.

Başvuran aynı zamanda Devlet Güvenlik Mahkemesinde ve Yargıtay’da yapılan yargılamanın adil olmadığını iddia etmektedir. Bu bağlamda gözaltında avukat yardımından yararlanmaksızın alınan ifadelerine dayanılarak ve ifadesini alan polisleri sorgulama imkanı elde edemeden mahkum edildiğinden, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görüşünün

kendisine tebliğ edilmediğinden ve Yargıtay tarafından verilen kararın gerekçeli olmadığından şikayet etmektedir.

Başvuran bu şikâyetleri bağlamında aşağıda ilgili bölümleri yer alan Sözleşmenin 6. maddesinin 1. fıkrası ile 3. fıkrasının b), c) ve d) bentlerinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

“1. Herkes davasının, (...) cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, (...) bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, kamuya açık olarak (...) görülmesini isteme hakkına sahiptir.

(...)

3. Bir suç ile itham edilen herkes aşağıdaki asgari haklara sahiptir:

(...)

b) Savunmasını hazırlamak için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olmak;

c) Kendisini bizzat savunmak veya seçeceği bir müdafinin yardımından yararlanmak; eğer avukat tutmak için gerekli maddî olanaklardan yoksun ise ve adaletin yerine gelmesi için gerekli görüldüğünde, resen atanacak bir avukatın yardımından ücretsiz olarak yararlanabilmek;

d) İddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek;

(...).”

1. Devlet Güvenlik Mahkemesinin bağımsızlığı ve tarafsızlığı hakkında

25. Mahkeme birçok defa somut başvuru ile benzer sorunlara ilişkin aynı nitelikteki davalara bakmış ve Sözleşmenin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiğine karar vermiştir (bk. yukarıda anılan *Özel* kararı, §§ 33-34 ve *Özdemir v. Türkiye*, No. 59659/00, §§ 35-36, 6 Şubat 2003).

26. Somut başvuruyu incelediğinde Mahkeme, Hükümetin bu davada farklı bir sonuca varılmasını gerektirecek bir olgu veya gerekçe gösteremediğini değerlendirmektedir. Mahkeme, başvurana karşı yöneltilen, Ceza Kanunu tarafından cezalandırılması öngörülen bir suçlama ile ilgili olarak, heyetinde askeri bir hâkim bulunan Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılanma konusunda başvuranın çekinceleri olmasının anlaşılabilir bir durum olduğu kanaatindedir. Bu bağlamda başvuranın, Devlet Güvenlik Mahkemesinin, davasının niteliğine uygun olmayan bazı değerlendirmelerin haksız yönlendirmesine kendisini bırakabileceği konusunda meşru bir çekincesi olabilecektir. Dolayısıyla başvuranın, söz konusu yargılama makamı ile ilgili duyduğu şüphelerin objektif bakıldığında haklı olduğu değerlendirilmektedir (*Incal v. Türkiye*, 9 Haziran 1998 tarihli karar, *Kararlar ve Hükümler derlemesi*, 1998-IV, s. 1573, § 72 son).

27. Mahkeme başvuranı yargılayan Devlet Güvenlik Mahkemesinin Sözleşmenin 6. maddesinin 1. fıkrası anlamında bağımsız ve tarafsız bir mahkeme olmadığı sonucuna varmaktadır.

2. Ceza davasının adil olup olmadığı hakkında

28. Hükümet bir ihlal olduğu iddiasını kabul etmemektedir.

29. Mahkeme, bağımsız ve tarafsız olmadığı sabit olan yargı makamlarının, yargılanmak üzere kendi önüne gelen kişiler hakkında her halükarda adil bir karar veremeyeceğine daha önce benzer davalarda hükmettiğini hatırlatmaktadır.

30. Başvuranın bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin yukarıdaki tespit dikkate alındığında,

Mahkeme bu şikâyetin ayrıca incelenmesine yer olmadığını değerlendirmektedir (bk, başka kararlar arasında, *Çıraklar v. Türkiye*, 28 Ekim 1998 tarihli karar, *Derleme*, 1998-VII, s. 3074, §§ 44-45).

II. SÖZLEŞMENİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

31. Başvuran ceza davası sonucunda sahibi olduğu yayınevince çıkarılan yayınların; Kürt kökenli olması ve Kürt kimliğini ve Kürtlerin demokratik milli haklarını savunması nedeniyle mahkûm edildiğini iddia etmektedir. Dolayısıyla başvuran ceza davası sonunda mahkum olmasının düşünce ve ifade özgürlüğünü ihlal ettiğinden şikayetçi olmakta ve bu bağlamda Sözleşmenin 9., 10. ve 14. maddelerine dayanmaktadır. Mahkeme bu şikâyetin aşağıda yer alan 10. madde bağlamında incelenmesi gerektiği kanaatindedir:

“1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. (...)

2. Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, (...) için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir.”

32. Hükümet, başvuranın Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından yasadışı silahlı örgüt PRK üyesi olması sebebiyle mahkûm edildiğini ileri sürmektedir. Hükümet ayrıca dava konusu olaylardan başvuranın söz konusu örgüte ait olan ve İ.A. adlı kişi tarafından Ankara’dan Mersin’e gönderilen bazı belgeleri ve bilgisayarı almak için Mersin’e gittiğinin anlaşıldığını [ve] bu transferin Ankara’da PRK’ya karşı yapılan bir operasyonda ortaya çıkarıldığını iddia etmektedir. Mahkemenin içtihadına

atıf yaparak Hükümet, başvurana yöneltilen suçlamaların doğrudan *Sterka Rızgari* dergisinden kaynaklanmadığını, dolayısıyla başvuranın Sözleşmenin 10. maddesinin ihlal edildiğini iddia edemeyeceğini ileri sürmektedir. Hükümet, başvuranın mahkûmiyetine sebep olan olayların adil bir yargılama sonunda tespit edilmediği durumlarda 10. maddeye dayanan şikâyetlerin incelenmesine gerek olmadığını savunmaktadır.

33. Mahkeme, Konya Cumhuriyet Savcılığı tarafından, Ceza Kanununun 168. maddesine ve 3713 sayılı Kanunun 5. maddesine dayanılarak PRK/Rızgari adlı yasa dışı silahlı örgüt üyesi olmak suçlamasıyla başvuran hakkında ceza davası açıldığını gözlemlemektedir (bk. yukarıda 17. paragraf). Başvuran, 24 Ekim 1996 tarihinde Konya Devlet Güvenlik mahkemesince adı geçen kanun maddelerine dayanılarak söz konusu yasadışı silahlı örgüt üyesi olduğu gerekçesiyle mahkûm edilmiştir. [Devlet Güvenlik Mahkemesi] başka birçok gerekçe yanında, başvuranın söz konusu silahlı yasa dışı örgütün ideolojisini ve bakış açısını benimsediğini ve *Sterka Rızgari* dergisi ve *Komal* yayınevi sahibi sıfatıyla bu yayınların söz konusu yasa dışı silahlı örgütün resmi yayın organı olduğunu gösterdiği gerekçesine dayanmıştır (bk. yukarıda 20. paragraf).

34. Bu değerlendirmeler ışığında Mahkeme, başvuranın, ne ayrılıkçı propaganda yaptığı gerekçesiyle, ne de *Sterka Rızgari* dergisinde ve *Komal* yayınevinin yayınlarında dile getirdiği görüşleri sebebiyle halkı kin ve düşmanlığa teşvik ettiği gerekçesiyle mahkûm olmadığını tespit etmektedir. Mahkeme, Konya Devlet Güvenlik Mahkemesinin başvuranı, Ceza Kanununun 168. maddesine ve 3713 sayılı Kanunun 5. maddesine dayanarak, aralarında yasa dışı silahlı bir örgütün amaçlarına hizmet eden bir yayınevi ve bir derginin sahibi olması olgusunun da bulunduğu bir takım delil unsurlarını dikkate alarak mahkûm ettiğini gözlemlemektedir. Dolayısıyla Mahkeme, başvuranın mahkûmiyetinin Sözleşmenin 10. maddesi ile koruma altına alınan ifade özgürlüğü hakkına bir müdahale

olarak değerlendirilemeyeceği kanaatindedir (bk. *Murat Kılıç v. Türkiye*, (Kabul edilebilirlik kararı) No. 40498/98, 8 Temmuz 2003).

35. Yukarıdaki değerlendirmelere dayanarak ve somut davanın şartlarını da dikkate alarak Mahkeme Sözleşmenin 10. maddesinin ihlal edilmediğine karar vermiştir.

III. SÖZLEŞMENİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

36. Sözleşmenin 41. maddesine göre:

“Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Taraf’ın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırıabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder”

A. Maddi ve manevi zarar

37. Başvuran sırasıyla 156.525 Avro ve 50.000 Avro tutarında olduğunu iddia ettiği maddi ve manevi zarara uğradığını iddia etmektedir.

38. Hükümet bu iddialara karşı çıkmaktadır.

39. İddia edilen maddi zarara ilişkin olarak, eğer Sözleşmeye bir aykırılık olmasaydı Devlet Güvenlik Mahkemesi önünde yapılan yargılamanın ne şekilde sonuçlanacağı hakkında Mahkeme bir tahminde bulunamayacaktır. Dolayısıyla başvurana talep ettiği maddi tazminatın verilmemesine karar vermiştir (*Findlay v. Birleşik Krallık*, 25 Şubat 1997 tarihli karar, *Derleme* 1997-I, s. 284, § 85).

40. Manevi zarara ilişkin olarak ise Mahkeme somut başvurunun koşulları dikkate alarak salt ihlal bulunmasının tek başına yeterli bir adil tatmin sağladığı kanaatindedir (yukarıda anılan *Çıraklar* kararı, s. 3074, § 49).

41. Bir başvuran hakkındaki mahkûmiyet kararının sözleşmenin 6. maddesinin 1. fıkrası anlamında bağımsız ve tarafsız olan bir mahkeme

tarafından verilmediğine karar verilen durumlarda Mahkeme, en uygun giderimin kural olarak başvuranın bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından gerekli süre içinde yeniden yargılanması olduğu kanaatindedir (yukarıda anılan *Gençel* kararı, § 27).

B. Yargılama giderleri ve masraflar

42. Öte yandan başvuran yerel mahkemeler ve AIHM önünde yaptığı masraflar için 8.207 Avro talep etmektedir.

43. Hükümet bu iddialara karşı çıkmaktadır.

44. Elinde bulunan unsurları ve bu konudaki içtihadını dikkate alarak Mahkeme her türlü yargılama gideri ve masraf için 3.000 Avro tutarında bir meblağın makul olduğunu değerlendirmekte ve bu tutarın başvurana ödenmesine karar vermektedir.

C. Gecikme faizi

45. Mahkeme, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puan eklenerek elde edilecek oranın uygun olduğu sonucuna varmaktadır.

PAR BU GEREKÇELERLE VE OYBİRLİĞİYLE MAHKEME,

1. Konya Devlet güvenlik Mahkemesinin bağımsız ve tarafsız bir mahkeme olmaması dolayısıyla Sözleşmenin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiğine;
2. Sözleşmenin 6. maddesine dayandırılan diğer şikâyetlerin incelenmesine yer olmadığına;
3. Sözleşmenin 10. maddesinin ihlal edilmediğine;

4. İşbu kararın tek başına manevi tazminat bakımında tek başına yeterli adil bir tatmin *sağladığına*;
 5. a) Sözleşme'nin 44. maddesinin 2. paragrafı uyarınca davalı devletin başvurana, kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, ödeme tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmek suretiyle ve kendisi tarafından ödeme zamanında ödenmesi gerekli olabilecek katma değer vergisi veya kendisinden talep edilebilecek diğer her türlü vergilerin de eklenmesi suretiyle 3.000 Avro (üç bin Avro) tutarındaki yargılama gideri ve masrafı ödemekle yükümlü *olduğuna*;
 - b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten başlayarak, yukarıda belirtilen miktarın ödemesinin yapıldığı tarihe kadar, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;
 6. Adil tazmin talebinin geri kalan kısmının *reddine*;
- Karar vermiştir.*

İşbu karar Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, Sözleşme'nin 77. maddesinin 2. ve 3. fıkraları uyarınca 28 Ekim 2004 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Vincent BERGER
Yazı İşleri Müdürü

Georg RESS
Başkan